

પાઠ પાઠ 6

ભાડાનું ઘર

રમણ : મોટાભાઈ નમસ્તે. શું મોહન ઘરમાં છે?

મોટાભાઈ : હા-હા, મને એવું લાગે છે તે પોતાના રૂમમાં કંઈક કામ કરી રહ્યો છે. હું એને બોલાવું છું. મોહન, અહીં આવ. જો કોણ આવ્યું. રમણ સવારે-સવારે તમારું શું આયોજન છે? ક્યાંય જવાનું છે કે શું?

રમણ : મોટાભાઈ, હું ભાડાનું મકાન શોધી રહ્યો છું. એટલે હું મોહનને સાથે લઈ જવા માગું છું. કાલે મેં આ જ વાત મોહનને કહી.

મોહન : અરે રમણ તું આવી ગયો! હજી આઠ નથી વાગ્યા.

રમણ : શું તું મારા માટે ભાડાનું મકાન શોધવાની વાત ભૂલી ગયો? આવે આપણે આઠ વાગ્યે જવાના હતા.

મોહન : ના, હું ભૂલ્યો નથી. હું તમારું જ કામ કરું છું. જો આ છાપું.

મોટાભાઈ : શું છાપામાં ભાડાનું મકાન શોધો છો?

મોહન : હા મોટાભાઈ જુઓને આ છાપામાં ભાડાના મકાન માટે કેટલી જાહેર ખબર છે!

મોટાભાઈ : સારું સારું હું તો ભૂલી જ ગયો. આજકાલ છાપાઓ આપણને ઘણી બધી રીતે મદદરૂપ થાય છે. લોકો બધી વસ્તુઓ માટે જાહેર ખબર આપે છે અને જુએ પણ છે.

કિરાણી કા ઘર

રમણ : બહે ભૈયા નમસ્કાર। ક્યા મોહન ઘર પર છે?

બડા ભાઈ : હાં-હાં મુझे ऐसा लगता है, वह अपने कमरे में कुछ काम कर रहा है। मैं उसे बुलाता हूँ। मोहन यहाँ आओ। देखो कौन आया। रमण, सुबह-सुबह तुम लोगों की क्या योजना है? कहीं जाना है क्या?

રમણ : બહે ભૈયા, મેં કિરાણી કા મકાન ઢૂંઢ રહા હું। ઇસ લિણ મેં મોહન કો સાથ લે જાના ચાહતા હું। કલ મેં ને યહી બાત મોહન સે કહી।

મોહન : અરે રમણ તૂ આ ગયા! અમી આઠ નહીં બજે હૈં।

રમણ : ક્યા તૂ મેરે લિણ કિરાણી કા મકાન ઢૂંઢને કી બાત ભૂલ ગયા? આજ હમ આઠ બજે જાને વાલે થે।

મોહન : નહીં, મેં ભૂલા નહીં। મેં તુમ્હારા હી કામ કર રહા હું। દેખો યહ અખબાર।

બડા ભાઈ : ક્યા અખબાર મેં કિરાણી કા મકાન ઢૂંઢ રહે હો?

મોહન : જી હાં બહે ભાઈ સાહબ! દેખિણ ન, ઇસ અખબાર મેં કિરાણી કે ઘર કે લિણ કિતને વિજ્ઞાપન હૈં!

બડા ભાઈ : અચ્છા, અચ્છા, મેં તો ભૂલ હી ગયા। આજ કલ અખબાર કઈ પ્રકાર સે હમારી સહાયતા કરતે હૈં। લોગ સમી ચીજોં કે લિણ વિજ્ઞાપન દેતે હૈં ઓર દેખતે મી હૈં।

રમણ : મોહન, શું આમાં આપણી જરૂરિયાત મુજબના કોઈ મકાનની જાહેર ખબર છે?

મોહન : એક બે તો છે જ. આપણે ત્યાં જવાનું છે અને જોવાનું છે.

રમણ : તો ચાલો, જઈએ.

મોહન : જઈએ છીએ. પહેલાં કંઈક નાસ્તો તો કરી લઈએ.

(બા આવે છે.)

બા : કેમ છે દીકરા રમણ? તને ઘણા દિવસ પછી જોઈ રહી છું. આટલા દિવસ કેમ ન આવ્યો?

રમણ : શું કરું માસી? ભાડાનું મકાન શોધવામાં વ્યસ્ત રહ્યો. અત્યારે તો એક સંબંધીના ઘરે રહીએ છીએ. કેટલા દિવસ આ રીતે બીજાના ઘરે રહીએ? એટલા માટે મોહનની સાથે ઘર શોધવા જઈ રહ્યો છું.

બા : પહેલાં ચા-નાસ્તો કરી લો. તે પછી જાઓ.

રમણ : ફ ત ચા લઉં છું. મેં ઘરે ચા-નાસ્તો કરી લીધો.

બા : તારી પસંદની વસ્તુઓ મોહનથાળ અને મઠિયાં છે. થોડું તો ખા.

મોટાભાઈ : મોહન, બા ઠીક કહી રહી છે. કંઈક તો ખા.

મોહન : રમણ, ઘર શોધવા માટે ભાભીને સાથે કેમ ન લાવ્યો?

રમણ : પહેલાં આપણે કોઈ ઘર તો શોધી લઈએ.

મોહન : આ પણ બરાબર છે. આવે તો આપણે જાહેર નગરમાં બે મકાન જોવાનાં છે. ત્યાર પછી ગણેશનગર પણ જવાનું છે. ત્યારબાદ આ છાપાની જાહેર ખબર મુજબ સરસ્વતી નગરમાં પણ બે મકાન જોવાનાં છે.

રમણ : મોહન, ક્યા इसमें हमारी आवश्यकता के अनुसार किसी घर का विज्ञापन है?

મોહન : एक दो तो हैं ही। हमें वहाँ जाना है और देखना है।

રમણ : तो चलो, चलें।

મોહન : चलते हैं। पहले कुछ नाश्ता तो कर लें।

(माँ आती है)

માઈ : कैसे हो बेटे रमण? तुम्हें बहुत दिनों के बाद देख रही हूँ। इतने दिन क्यों नहीं आए?

રમણ : क्या करूँ मौसी? किराए का घर ढूँढने में व्यस्त रहा। अभी तो एक रिश्तेदार के घर में रहते हैं। कितने दिन इसप्रकार दूसरों के घर रहें? इसलिए मोहन के साथ घर ढूँढने जा रहा हूँ।

માઈ : पहले चाय नाश्ता कर लो। उसके बाद जाओ।

રમણ : सिर्फ चाय लेता हूँ। मैंने घर पर चाय नाश्ता कर लिया।

માઈ : तेरी पसंद की चीजें मोहन भोग और मठड़ियाँ हैं। थोड़ा तो खा।

વડે ભાઈ : મોહન, માં ઠીક કહ રહી છે। કુછ તો ખા।

મોહન : રમણ, ઘર ઢૂંઢને કે લિષે ભાભી કો (તુમ્હારે) સાથ ક્યોં નહીં લાયા?

રમણ : पहले हम कोई घर तो ढूँढ लें।

મોહન : यह भी ठीक है। आज तो हमें जवाहर नगर में दो घर देखने हैं। उसके बाद गणेश नगर भी जाना है। फिर इस अखबार के विज्ञापन के अनुसार सरस्वतीनगर में भी दो घर देखने हैं।

રમણ : વાહ! તેં તો મારા માટે બહુ કામ કર્યું. આવે તો આપણને મકાન મળવાની પૂરી આશા છે.

રમણ : વાહ! તુમને તો મેરે લિએ બહુત કામ કિયા। આજ તો હમેં ઘર મિલને કી પૂરી આશા હૈ।

શબ્દાર્થ

ગુજરાતી શબ્દ	હિંદી અર્થ
નમસ્તે	નમસ્કાર
મોટાભાઈ	બડાભાઈ
એવું લાગે	એસા લગતા
બોલાવવું	બુલના
આવ્યું	આયા
સવાર	સુબહ
આયોજન	યોજના
ક્યાંય	કहीं
ભાડાનું	કિરાए का
ઘર, મકાન	घर, मकान
શોધવું	ढूंढना
આ જ	यहीं
વાત	बात
લઈ જવું	जाना
માગવું	चाहना (इच्छा के रूप में)
હજી	अभी
વાગ્યા	बजे
છાપું	अखबार
જુઓ	देखिए
જાહેરખબર	विज्ञापन
એકાદ બે	एक दो
ત્યાં	वहाँ
બહુ/ખૂબ/ઘણા	बहुत

દિવસ	दिवस, दिन
પછી	बाद
માસી	मौसी
વ્યસ્ત	व्यस्त
સંબંધી	रिश्तेदार
આ રીતે	इस प्रकार
બીજાના	दूसरों के
ફક્ત	सिर्फ
લેવું	लेना
વસ્તુઓ	चीजें, वस्तुएँ
મોહનથાળ	मोहनभोग
મઠિયાં	मठियाँ/मठड़ियाँ
ખા	खाओ
લાવ્યો	लाया
બતાવીએ	दिखाएँ
બરાબર, સારું, ઠીક	ठीक
ત્યારપછી, ત્યારબાદ	उसके बाद
આ પછી/આના પછી	इस के बाद
મળવું	मिलना

अभ्यास

I કોષ્ટક મેં દિે ગે શબ્દોં કે સાથ ઉપયુક્ત પરસર્ગ જોડ કર વાક્ય પૂરે કીજિે।

(વિસ્તાર, ઘર, ભાડે, ભાભી, પસંદ)

1. આ _____ ઘર મળે છે.
2. મને _____ ઘર જોઈએ.
3. ભાડાના ઘરની _____ જાહેરાત છાપામાં આવે છે.
4. ઘર શોધવા માટે _____ સાથે લે.
5. રમણ તારી _____ નાસ્તો છે.

II કોષ્ટક મેં દિલે ગલે સર્વનામોં મેં સે ઉપયુક્ત સર્વનામ ચુનકર નીચે દિલે ગલે વાક્ય પૂરે કીજિલે ।
(મારા, મારે, તારો, મારો, તું, તને)

1. હવે _____ ભાડે ઘર શોધવું છે.
2. મોહન _____ મિત્ર આવ્યો છે.
3. ચાલ _____ ઘરે જઈએ.
4. ઘણા દિવસ પછી _____ જોઈ રહી છું.
5. અરે રમણ _____ આવી ગયો!

III નીચે દિલે ગલે વાક્યોં કા સામાન્ય ભૂતકાલમેં પરિવર્તન કીજિલે ।

1. મોહનને સાથે લેવો છે.
2. તું મારા માટે બહું સારું કામ કરી રહ્યો છે.
3. જાહેરાત તારા માટે વાંચુ છું.
4. મોહન તારો મિત્ર આવ્યો છે.
5. છાપામાં જાહેરખબર આવે છે.

IV નીચે દિલે ગલે વાક્યોં મેં પ્રયુક્ત આજ્ઞાર્થક ક્રિયારૂપોં કે બહુવચન રૂપોં કા પ્રયોગ કર નલે વાક્ય બનાઝલે ।

1. લે આ મઠિયાં ખા.
2. બા નાસ્તો લાવ.
3. ચાલ તૈયાર થા.
4. પહેલાં ચા નાસ્તો કર.
5. તું ઘર જોઈ લે.

V નીચે દિલે ગલે વાક્યોં મેં પ્રયુક્ત ક્રિયાઓં કા વચન બદલ કર નલે વાક્ય બનાઝલે ।

1. શું કરી રહ્યાં છો?
2. હું છાપું વાંચી રહ્યો છું.
3. તે ઘર જોવા સાથે આવી રહ્યો છે.
4. તે છોકરી જોવા જઈ રહ્યો છે.
5. હું હવે ઘર શોધી રહ્યો છું.

VI कोष्ठक में दिए गए हिंदी सर्वनामों के रूपों के लिए गुजराती सर्वनामों के रूप देकर वाक्य पूरे कीजिए।

1. જો મોહન _____ મિત્ર આવ્યો છે.(તેરા)
2. હવે _____ છાપું વાંચી રહ્યો છું. (મેં)
3. કેમ દીકરા રમણ ઘણે દિવસે _____ જોયો. (તુझे)
4. ઘર તો _____ પસંદ પડવું જોઈએ. (उनको)
5. ચાલ _____ ઘરે જઈએ. (તેરે)

VII कोष्ठक में दी गई क्रियाओं के आज्ञार्थक रूपों का प्रयोग कर वाक्य पूरे कीजिए।

1. તો તેને પણ જોઈ _____. (લેવું)
2. આવે તો ઘર શોધીજ _____. (કાઢવું)
3. ચાલ તારા ઘરે _____. (જવું)
4. પહેલાં નાસ્તો કરી _____. (લેવું)
5. ભાભીને પણ સાથે _____. (લેવું)

VIII अभ्यास VII में दिए गए वाक्यों का वर्तमानकाल में परिवर्तन कीजिए।

IX कोष्ठक में दिए गए शब्दों में से उपयुक्त शब्द चुनकर नीचे दिए गए वाक्यों के प्रश्नवाचक वाक्य बनाइए।

(કોઈ, શું, કેમ, કેટલા, ક્યાં, ક્યા)

1. છાપામાં આવ્યું છે.
2. તેં જાહેરાત વાંચી એમાં આ વિસ્તારની જાહેરખબર હતી.
3. થોડા દિવસ બીજાને ત્યાં રહીએ.
4. તમે મજામાં છો.
5. સારા વિસ્તારમાં ઘર છે.
6. સવારે જવું છે.

X नीचे दिए गए वर्तमान काल के वाक्यों का अपूर्ण वर्तमान काल में परिवर्तन कीजिए।

1. છાપામાં જાહેરખબર આવે છે.
2. ઘણા દિવસે તને જોઉં છું.

3. હમણાં જઈએ છીએ.
4. ઘરનું ઠેકાણું પડતું નથી.
5. ચા-નાસ્તો કરું છું.

XI નીચે દિે ગણ વાક્યાંશો કા સહી મિલાન કર વાક્ય બનાઙુણ ।

1. કોઈ સારા વિસ્તારમાં....	1. કરીલો.
2. ઘર શોધવા માટે ભાભીને.....	2. જોવાનાં છે.
3. પહેલાં ચા-નાસ્તો.....	3. ઘર છે.
4. જવાહરનગરમાં મકાન.....	4. કેવાં થયાં છે.
5. લો ચાખો, આ મઠિયાં....	5. કેમ ન લાવ્યો.

XII નીચે દિે ગણ વાક્યોં કે નિષેધવાચક રૂપ બનાઙુણ ।

1. એની જરૂર છે.
2. ઘરનું ઠેકાણું પડે છે.
3. ક્યાંય આ વિસ્તારની જાહેરખબર છે.
4. મારે કામ છે.
5. મકાન જોવાનાં છે.

પઢિે ં ં સમઙિે

ઘરનું ઘર

ઘર એટલે ઘરતી પરનું સ્વર્ગ. અમે ઘર બાંધવાનો વિચાર કર્યો. કેવું

ઘર? 'ફ્લેટ', 'રોહાઉસ', 'સ્વતંત્ર બંગલો', કે 'ટૂવીન હાઉસ'. જાહેરાતો વાંચી. બિલ્ડરોનો સંપર્ક સાધ્યો. જમીનના ભાવ પૂછ્યા, તો ભાવ આસમાને, છેવટે 'ટૂવીન હાઉસ' લેવાનું નક્કી કર્યું. દશરાના મુહૂર્તે ઘર માટે પૈસા સમયસર ભરી દીધા. બાંધકામ તો ગોકળગતિથી ચાલે, દર રવિવારે ઘક્કા ખાધા. કામનો વેગ વધ્યો. કામ કરનાર કારીગરો સાથે વાતચીતથી મૈત્રીપૂર્ણ સંબંધ બાંધ્યો. છેવટે ત્રણ વર્ષબાદ ઘરનો કબજો મળ્યો. નાની-નાની ક્ષતિઓ તો રહી જ ગઈ. કહેવત છે કે ઘર બાંધી જોઈએ અને લગ્ન કરી જોઈએ.

शब्दार्थ

गुजराती शब्द	हिंदी अर्थ
धरती	पृथ्वी
घर बांधवું	घर बनाना
વિચાર કર્યો	विचार किया
બિલ્ડરો	मकान बनाने वाले, ठेकेदार
જમીન	भूमि
ફ્લેટ	घरका एक प्रकार
રોહાઉસ	घरका एक प्रकार
ટૂવીન બંગલો	घरका एक प्रकार
છેવટે	अंत में, आखिरकार
મુહૂર્ત	मुहूर्त
સમયસર	समय से
બાંધકામ	घर बनाने का काम
ગોકળગતિ	चींटी की चाल, धीमीगति
ધક્કા ખાવા	धक्के खाना
વેગ	गति
વધ્યો	बढ़ा
દર રવિવારે	हर रविवार को
વાતચીત	बात चीत
મૈત્રી	मित्रता, दोस्ती
બાંધ્યો	बांधा, बनाया
કબજો	अधिकार, कब्ज़ा
ક્ષતિ	कमियाँ

अभ्यास

- I अनुच्छेद के आधार पर नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर दीजिए।
1. घरना क्या-क्या प्रकार पाठमां बताव्यां छे?

2. ઘરનું બાંધકામ કરવા શું શું કર્યું?
3. શા માટે દર રવિવારે ઘડ્ડા ખાધા?
4. કામ આગળ કેવી રીતે વધ્યું?
5. ઘરનો કબજો મળ્યા બાદ શું દેખાયું?
6. ઘર વિશેની કઈ કહેવત અહીં આપી છે?

II નીચે દિે ગદ પ્રત્યેક ક્રિયા શબ્દ કા ઉપયોગ કર ઁક-ઁક વાક્ય બનાઁડ।

વિચાર કર્યો, નક્કી કર્યું, ભાવ પૂછ્યો, ઘડ્ડા ખાધા, વેગ વધ્યો, સંબંધ બાંધ્યો, કબજો મળ્યો.

III હિંદી મેં અનુવાદ કીઁજિ।

હું નાનપણથી ઇત્રાલયમાં રહીને અભ્યાસ કરું છું. શરૂઆતના દિવસોમાં મને ઇત્રાલયમાં ઝાવતું જ નહીં. ઁટલે મેં મારા ઘરે પત્ર લખ્યો. પત્રમાં નાસ્તો લાવવા અને મને મળવા માટે મારાં માતા-પિતાને બોલાવ્યાં. બ્યારે તેઓ મને મળવા આવ્યા ત્યારે મેં તેમને કહ્યું કે મને ઘરે લઈ જાઓ, પણ ઇત્રાલયના નિયમો અનુસાર વેકેશન વગર ઘરે જઈ શકાય નહીં. ઁક વખતે હું ઇત્રાલય છોડીને નાઠો. પણ મારા મિત્રો મને પાછો લાવ્યા. પછી મેં ઘરે પત્ર લખ્યો તો દારેથી મને કોઈ લેવા ના આવ્યું અને બે દિવસ પછી મને પત્ર મળ્યો કે તારે ઇત્રાલયમાં જ રહીને ભણવાનું છે. ઁટલે મેં નક્કી કર્યું કે હવે તો ઇત્રાલય ઁ જ મારું ઘર છે ઁમ માનીને હું મારા ઇત્રાલયને મારું ઘર માનું છું. આ ઇત્રાલય ઁ જ મારું બીજું ઘર છે.

IV ગુજરાતી મેં અનુવાદ કીઁજિ।

આજ હમેં અપને પુરાને ઘર કી બહુત યાદ આ રહી હૈ। ઉસ ઘર મેં હમ ચૌદહ સાલ રહે। હમારે ઘર કે પાસ બહુત ખુલી જગહ હૈ। ઉસ મેં હમને રંગબિરંગે ફૂલોં કે પૌઘે લગાણ। આજ બી ઉન પઢોસિયોં સે હમારે બહુત અચ્છે સંબંધ હૈં। હમેં સબ કી બહુત યાદ આતી હૈ। ઘર કે પાસ ઁક છોટાસા બાઁાર બી થા। હમારી જરૂરત કી સબ ચીઁજેં વહાં મિલ જાતી થીં। હમારે ઁસ ઘર કે સામને બી ખુલી જગહ હૈ। હમેં યહાં બી ઁક બગીચા બનાના ચાહિણ।

V "હમારે પઢોસી" વિષય પર ઁક છોટા સા અનુચ્છેદ ગુજરાતી મેં લિખિણ।